

BCU Cluj / Central University Library Cluj
N° 45
A' FELS. CSÁSZÁRNAK ES A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Kedden Junius 7. ik napján
1803. ik eszendőben.*

Batava Respublika.

Hága, Május 21. dikén. Ezen hónap' 17. dikén egy Kurir érkezett Párisból Nymwegenbe, olyan parantsolattal, hogy a' fő Generál M o r t i e r vezérlése alatt ott fekvő Fr. sereg, haladék nélkül induljon útnak Hannovera felé, a' melly parantsolat azonnal be is telyesített. Ez a' sereg, melynek szárnyai Clivia és Venló felé terjeszkedtek ki, Május 17 — 18 — és 19. dikén szünetlen költözködött által Nymwega mellett a' Waal vízen, és még most is takarodik azon által. Arnheimnak, Doesburgnak, 's az Ober-Ylleli Departamentomnak vette utját, a' mely éppen határos a' már most Hannoverához tartozó Bentheimi Gróf.

sággal. Napkeletnek azért nem fogtak ezen seregek, hogy a' Pruszizus udvarnak jutott Münsteri tartományokat el kerüljék, inkább akarván Bentheimon és azon Felső Münsteri tartományokon tzeljok felé közelíteni, a' mellyek néhány apró Német Fejedelmek között osztattak fel. — A' Westphaliai földre azonközben még eddig telyefféggel által nem léptek ezen Fr. seregek, hanem egézfizen a' mi határainkon az Yffel két partjain nyomúlnak Deventer felé a' Bentheimi határokig, a' hol a' végső rendelést fogják el várni. — Mintegy 40 ezer emberek vannak a' Mortier vezérlése alatt útban. — By the way, the text is from the University of Chicago Library. ezen nagy sokaság miatt minden eleség, jó segedelmül szolgált az a' készület, kétszer-sült, 's egyéb eledel neme, mellyet a' Louisiánába szándékozó hajós sereg magával el akart vinni, de a' melly már most mindenestől fogva a' Batava Respublika földjén táborozó Fr. seregek' számára fordítottik. — A' kiadatott rendelések szerént ma 2000 — 2500 embereknek, lovasoknak és gyalogoknak kellett Hardenbergbe, a' Bentheimi határszél felé való utolsó Hollándus helységbe megérkezni.

Északi Politikai felegetek.

Lübeck, Május' 23-dikán. Egy Petersburgból 10 napok alatt ide érkezett hajó azt a' fontos hírt hozta, hogy az egész Cronstadi Orosz hadi hajós sereget egyszerre leg nagyobb siettséggel a' kivezéshez kezdték készíteni. Hasonlóképpén van a' dolog a' Reváli kikötőhelyben is. Némelyek erőssítik, hogy szárazon tsatazó nép is fogna szállitódni a' hajókra.

Lübeck, Május' 23-dikán. A' Reválból 8 napok alatt ide érkezett hajósok beszélik, hogy

az egész, kissébb nagyobb hajókból álló Orosz hajós-sereg, olyan tüzellen készül, hogy ott, már 13 nagyobb rendű hadi hajók állottak egészen felvitortlázva készen a' kivezéshez. — Egy más hajós pedig olyan hírt hozott, hogy Bornholm mellett néhány Swéd hadi hajókat fzelemlélt volna kéfszen állani.

Osnabrück, Majus' 20-dikán. A' Hannoverai lovasságnak nagy része minden órán ide várattatik, és úgy hallik, hogy a' pattantyusok is útban volnának az ellenség felé.

BCU Cluj / nCentral University Library Cluj

Páris Május 21-ikén. Gen. Andreossi tegnap hatodfel órakor Londonból megérkezett ide, a' honnét 16-dikán, virátta előtt indult el és estvére Douvréhez érkezvén, a' hajókat mind le tartóztatva találta, melyre nézve Kurirt küldött vizsgálza Londonba, hogy egy postahajónak, az ő általhozására adjon engedelmet az Országglószék: a' mely kívánságában mindazáltal megelőzte őtet a' telegraphus, a' mellyen parantsolat érkezett, hogy útjában tellyefféggel ne akadályoztassák. Tsakugyan Frantzia ország felől fúvó szél támadván az alatt, várakazni kéntelenített, melyre nézve L. Withwort kedden estve már kikötvén Douvréhez, Andreossit még ott találta őtet, meglátogatta, 's a' látogatást néki Andreossi is vizsgálza adta. — Valamint a' L. Withworth Titoknokja Talbot, Párist már ide hagyta, úgy az Andreossié is, Portalis, el jött Loudonból.

Paris, Majus 22-dikén. A' hadakozást elkezdte Anglia, a' mint azt azon tudósításból lehet olvasni, a' melly szóra-fzóra ekképpen adatott ki a' mai Moniteurben: —

„Telegraphusi tudósítás. A' Tengeri Préfektus, a' Hadi Minifterhez. Költ Bresiben Prairial 1-ső napján (Május' 21-dikén) — „Két Anglus Fregátok tegnapelőtt elfogának az Audiernei tengeröbölben két Frantzia tereh-hordó hajókat, melyeknek egygyike épületre való fáért Quimper felé, a' másika pedig, sóval, Fecamp felé, evezett. — Caffareli, Tengeri Préfektus.“

Páris Május' 25-dikén. Az Országglószéknek, a' Moniteurben e. h. 22-ikén ki jött rendelése között találtatik a' következő is: „Az Országglószék U. G. J. A. T. C. M. H. A. V. E. S. T. Y. az ő Britanniái Felségétől 16-ikban kihirdettetett (alább említendő) Proklamatiót, rendeli — 1) ször. A' Respublika minden tengeri nagyobb és kisebb Vezérjeinek, 's minden hajós Kapitányoknak parantsóltatik, hogy az Anglus Király' hajóit, 's minden jobbágyaiét, támadják meg, verekedjenek meg vellek, 's el fogván, hozzák a' Respublika kikötőhelyeibe. — 2) ször A' prédálásra szabadlevelek osztattassanak ki azon magános fegyveres hajók' Kapitányaiknak, a' kiknek ilyent kívánni jussok van. — 3) ször. Mind azok az Anglus katona és polgári tisztek, a' kik 18 esztendősnél nem ifiabbak és 60 esztendősnél nem idősebbek, a' kik mostanában a' Fr. Respublika' földjén meg talátnak, hadi fogjokká tétetődjenek, hogy kezeffégül szolgáljanak azon Fr. Respublika béli polgárokért, a' kik az ő Brit. Felsége hajói, vagy jobbágyai által, a' háborunak kihirdettetése előtt, elfogattattak.

Strafsburg, Május' 25-dikén. A' Frantzia országban talátnak Anglusok hadi fogsága eránt kiadatott végzéshez képpeft, az a' parantsolat érkezett ide is, hogy haladék nélkül min-

nyájok jelentsék be magokat mint hadi fogjok, azon hely - béli Komendansnál, a' hol tartozkodnak, 's parolára igérjék meg, hogy tovább való rendelésig lakhelyekről el nem távoznak; a' kik nem engedelmeskednek, katonai erő által fognak az Ország közép - várossába vitettetni.

A' Minister Talleyrand által a' Párisi vólt Anglus Követnek L. Wtthworthnak adatott végső Jelentés, a' melly Majus 14-dikén a' Szenatus, Törvényhozó Gyűlés, és Tribunátus' Commiffiójokban vagy titkos ülésekben felolvastatott, egész kiterjedése

„Azon fontos és terhes környűállások között, a' mellyekben a' két nemzetek mostanában vannak, olyan rendelést vett a' Fr. Respublika külső dolgokra ügyelő, alább nevezendő, Ministere, hogy terjeljsze a' következő Jelentést a' Britanniai Országlószék szemei eleibe.

„Ö Britanniai Felsége olyan tudósítást terjelvetett vala egy különös követtség által Mártzius 8-dikán a' maga Parlamentoma eleibe, hogy a' Frantzia és Hollandus kikötőhelyekben rettenetes hadi készületek tétetödnének, és hogy a' két Országlószékeket olyan alkudozások foglalatoskodtatnák, a' mellyeknek kimenetelek kétséges volna. Ez a' rend kívül való és váratlan nyilatkoztatás közönséges bámulást gerjesztett ugyan: hanem, hogy a' Frantzia Respublika tengeri készületei miben állottak légyen, tudva vólt mindenek előtt. Anglia, söt egész Europa tudta, hogy sem a' a' Frantzia sem a' Hollandiai kikötőhelyekben nem tétettek semmi rettenetes hadi készületek. Az alább nevezendő nem akarja mostan mind azokat újonan elmondani, a' mik akkor mondódtak. Ez a' kér.

dés fordúlt vala elő, hogy egy ilyen fundamentom nélkül való hír, mitsoda kútforból véhette eredetét? L. Withworthnak tulajdon böltseffége és természet-i tulajdonságai, telyefféggel meg nem engedheték azt, hogy ezen tekintetben felölle tsak egy szempillantatig is gyanakodhassunk. Az a' feltétel, hogy Frantzia ország ellenséges készületekben foglalatoskodna, nyilvánáságos költemény volt, a' melyet senkivel el nem lehetett hitetni. Termézet szerént nem lehetett egyebet itélni ezen költeményről, hanem, hogy ezzel mint elzközzel, zürzavar tsinálásra a' Britannus nép érzékénységének feigyalasztására, 's gyanakodásnak, gyűlölségnek, 's lárjának gerjelztésére akartak élni azon emberek, a' kik nyughatatlan 's a' békefféget nem szenvedhető indulatjokról már esmérétesek. A' mi magát az Anglus Országlózféket illeti, e' felöl úgy lehetett itélni, hogy ha a' hazug hírek által a' Frantzia hadi készületeknek lételekre nézve meg tsalatott is, az alkudozásoknak lételek iránt nem tsalattatott meg. A' Fr. Respublika Londoni Követje, mihelyett a' Királynak a' Parlamentomba küldött jelentését meg értette, elálmétkodván annak halásán, hogy abban olyan alkudozásokról volna szó, a' mellyek felöl ő leg kissebbet sem tudna, azonnal meg jelent Lord Hawkesburynál: és minthogy ezen időtől fogva úgy vélekedhetett, hogy egy ilyen két költött feltételeken fundalodó, háborúgerjelztő jelentés, palaffúl szolgálhatna az Amiens-i Kötés még be nem töltetett izikkelyeinek megfzegésekre, egy nyilatkozatást adott be Mártz. 10-dikén az ő Brit. Felsége Ministerének, a' melly által bővebb magyarázatjokat kérte a' dolgoknak. Ugyan ekkor parantsolatot vett vala az alabb ne-

vezendő, hogy tegyen egy előre való kérdést L. Withworthnál, a' felől, hogy mi indithatta az Anglus Orzáglószéket arra, hogy a' nemzetnek a' hadakozásra való meghívása, 's a' két Statusok között fenn álló békeflegnek félbeszakasztatása végett, a' Parlamentomba küldött jelentését, e' két költeményeken fundálja. L. Hawkesbury ő Exc. ja Mártz. 15-dikén egy tekervényes, megtámadó, és parantsoló forma hangú jelentéssel felelt, a' melly távol légyen hogy valamely világosításúl szolgált volna, még homályosabbá tette az alkudozásnak tárgyat; alig képzellette elkezdődhetésének lehető vóltát, és szerentsésen leendő végződését még annál is kevesebbé engedte remélleni. A' Frantzia Orzáglószék' Mártz. 29-dikén költ válaszfza, éppen olyan mérséklett és békefleges vólt. mint a' milyen ellenséges a' Britanniai Orzáglószéké. Az Első Konzúl kinyilatkoztatta, hogy a' hadra való meghivattatást nem fogadja el; azon kifejezéseket, a' mellyek a' háború tüzének élesztésére láttatnak szélozni, nem veszi fel: 's nem akarja még most el hitetni magával, hogy ő Britanniai Felsege azon Kötés' széntségének megszégésire szélozna, a' mellyen a' nemzeteknek egész bátorságok fundálódik. Ez az Első Konzúl rendelésére tétetett nyilatkoztatás, egy új jelentésre adott April. 7-dikén a' Brit. Orzáglószéknek alkalmatosságot, a' mellyben nem szemlélhette bámulás nélkül a' Fr. orzáglószék az elégtétel kívánásnak meghatározatlan kifejezéssel való előfordulását. Ezen, minden tárgy és indittó ok előhozása nélkül való elégtétel kívánás, elegendő képpen kinyilatkoztatta illentlenségét. Ki tettzett belöle az Amiensi Kötésnek megsértetésére való szé-

lozás, midőn Maltha szigetének kiadattatása megtagadtatott. Azzal láttatott a' Brit. Országglófszék hizelkedni magának, hogy a' két költött dolgokért való elégtétel-adásra, rá fog állani a' Fr. Országglófszék, a' mellyekért talám néki lett volna jussa elégtételt kívánni. Ezen jelentésnek általadásakor haladék nélkül való megegygyezést kívánt L. Withwort az előadott dolog iránt, mondván, hogy néki nem soká el kell külobben a' maga Követtségi helyét hagyni. Mit felelhetett volna a' Fr. országglófszék egy ilyen hirtelen kívántató, és különös kívánságra? tsak a' békefőghezviselhető nagy hajlandóság tartoztathatta meg a' felindulástól. Hogy az ember azt a' hideg és tsendes vért, a' melly az igaffágnak és böltességnek az indulat' megtartoztathatására időt szolgáltat, el ne veszesse, mélyen be kellett elméjébe nyomni ezen gondolatot, hogy az Országglófszékek egyenetlenkedéseiknek számos áldozatjaik, nem rézesek az ő egymás ellen ejtett megbántásaikban; hogy azok a' sok ezer polgárok, a' kik hērōsi buzgósággal véreket hazájokért kiontani készek, soha a' szomszéd népet és Hatalmasságot megbántani nem kívánnják; és hogy őket a' nagyravágyás és fő uralkodásra való hējjazás, erzékenyíteni tellyefféggel nem szokták. Ezt a' gondolatot nem tsak elméinkbe mélyen be nyomni, hanem egész győzedelmet engedni kelle néki magunkon minden szempillantatban. L. Whitworth rá vette magát, hogy meg írja az Udvarának, hogy az Első Konzúl meg nem egygyezhet ugyan abban, hogy a' forma szerént való Kötés meg rontattasson; hanem egyéb eránt ohajtja a' békeséget: és hogy ha a' Brit. Országglófszéknek tettzend azon tárgyakra nézve, a' mellyek az Amienszi Kö-

téshez semmi függéssel nintsenek, tovább való alkudozásokba botsatkozni, ő (az első Konzúl) nem fog ennek ellenére lenni. Az alatt új rendelkezések érkeztek L. Withworthoz; a' mellyekhez képpest ő két rendbéli projektomokat tett egymás után, a' meg egyezés végett. Az elsőben azt projektálta, hogy, ha Maltha szigete Anglia' birtokában hagyatik, ő Brit. Felsége is helybe fog mindent hagyni, a' mi az Amiensi Kötéstől fogva Európában történt, és hogy ő Felsége az eránt is eszközöket fogna elő venni, hogy azok az emberek, a' kik Angliának különböző vidékein Frantzia ország ellen valamely veszedelemnek forralásában foglalatoskodhatnának, hathatósan megzaboláztassanak. Az alább nevezendő ezen első projektomban nyilvánosság megsértetődését látta lenni az Amiensi Kötésnek, a' melly miatt a' további alkudozás fundamentomának is egészfzen fel kellene fordulni. A' mely dolgokról azt igéri ő Felsége, hogy helybe fogná azokat hagyni, ha Maltha szigetét megtarthatja: azok nintsenek. Az Amiensi Kötéstől fogva semmi változás nem történt Európában, ha tsak a' Német Birodalom állapotjának elintéztetődését, annak nem tartjuk; de a' mellynek ő Nagy Brit. Felsége is, mint Hannoverai Választó Fejedelem, szint-olyan eszközlője vólt, mint mások; azon kívül, hogy ez a' munka a' Lünevillei Kötésnek szükséges következése vólt, a' melly jóval megelőzte az Amiensi Kötést. A' Piemontot, a' Hetruriai Királyságot, 's az Olasz és Liguriai Respublikákat illető történeteknek eredetek, hasonlóképpen jóval megelőzi az Amiensi Kötést, a' mellynek alkalmatosságával a' Frantzia Orzáglófszék kívánsága, a' lett volna, és a' vólt, hogy ő Brit. Felsége esmérje meg

ezen három Hatalmasságokat: hanem, minekutánna sem ezen pont felett, sem pedig a' Napkeleti Indiában történt környülállások felett, a' melyek t. i. néhány oda való nevezetesebb Státusoknak felforgattatásokat, 's az Angliára azokról jutott meg betsülhetetlen nyereségeket illetik, meg nem egygyezhettének volna, abban állapotok meg, hogy nézzék ezen pontokat úgy, mint a' mellyek felett való megegyezés nélkül is, azon előre való (præliminaris) feltételeket, a' mellyeknek az Amiens alkudozások a' következéseik voltak, be lehetne tölteni Glaj / Central University Library Clajban semmi helybehagyást nem kívánhat a' Fr. Országfőzék, ő Brit. Felségétől. A' mi a' Batava Respublikát illeti, ezt ő Brit. Felsége már meg esmérte akkór, midőn velle alkuba botsátkozott, és ennek földjéről azonnal ki is fogja a' Fr. Respublika minden seregeit hívni, mihelyest az Amiens Kötésnek minden tzikkelyei be töltetnek. Az Angliába és Jersey 's Güernsey szigetekre Fr. Országból által futott bünösökre nézve, a' kik ott a' Brit. Országlófőzékétől fizettetvén, vezedelmes indulataiknak szabad mezőt engedtenek, nem itéli a' Fr. Országlófőzék, hogy ezeket, a' jelen való alkudozás alkalmatosságával, figyelmetellegre méltóknak kellené tartani. — „A' Withworth ő Exc.ja által beadatott második projektom' foglalatja ebben állott: A' Britannus seregek maradjanak meg őrizeten a' Malthai erőssegekben: hanem a' sziget' politikai kormányoztatása adattalson által a' Nagymesternek. — „E' hallatlan és végre hajthatatlan feltétel volt. Az Amiens Kötéssel és az Első Konzultól ajánltatott további alkudozások fundamentumjokkal ellenkezvén, egyfzersmind azt az illet-

lenséget is magába foglalta ez a' projektum, hogy az a' Rend, a' mely az Europai minden Hatalmasságokhoz tartozik, egygyetlenégynek önkényen való tutorsága 's szabad akarátja alá adattasson ; egy szóval, tsak magában is egyenesen meg sértődhetett ez által azon Rendnek mind betsülete, mind vallása, a' mely egész elementoma szerént az Europai minden Hatalmasságok betsületivel és vallásokkal öfzfe köttetve van. Ezek szerént, az egész alkudozás folytában nem egyebet szemlélt a' Fr. Országglószék, hanem tsak, hogy a' Brit. Országglószék nem akarja betelyesíteni az Amiensí Kötésben tett ígéreteit, és Maltha szigetét meg akarja tartani, tsak ezen az okon, hogy azt jó kezeügyiben látja lenni, 's azt erre nézve elégséges kezességnek nevezi lenni.

(A' többit a' jövő alkalmatoffággal.)

Nagy Britannia.

A' Parlamentom Alsó Háza' eleibe ilyen Királyi követséget vitt Minister Addington Május 16-dikán: —

„György, Király. — Ő Felsege szükségnek nélte tudósítani ezen Házat a' felől: hogy azon alkudozások, a' mellyekről ő F.ge olyanizetett tétetett vólt Mártz. 8-dikán a' Parlamentomnak, hogy akkór, ő F.ge és a' Frantzia Országglószék között folyamatban lettenek vólna, mál el végződtek; hogy ő F.ge a' maga Követjét Párisból, a' Fr. Országglószék' magaviselete miatt, haza hivatni kéntelenítettett; és hogy Londonból már a' Frantzia Követ is elutazott volna hazájába. Ő F.ge rendelést tett, hogy azon írásoknak mássaik, a' mellyek á' Parlamentom tagjainak illy fontos

környülállások között tökéletes világosságot nyújthatnak, nékik haladék nélkül terjesztessenek eleikbe. Vigasztalására szolgál ő Felségének, annak meg-gondolása: hogy a' békeesség fenntarthatásán egész ereje szerént törekedett. Azonközben, azon környülállások között, a' mellyek által az ő F. ge reménsége megsaladt, a' maga hüseges Parlamentomához 's az egész publikum buzgóságához folyamodik ő F. ge, hogy segitessék elő töllök azon határozásában, a' melly szerént a' nemzet erejét és költségét arra fordítani eltökélte, hogy azon nagy világosságnak céltartó irányítását lefolytassák, a' melly Frantzia országnak Tanácsosait mostanában lelkesíti, ellene állhasson, a' maga Koronájának méltóságát védelmezhesse, 's a' maga népének jussait és hasznát oltalmazhassa."

Ezen követségnek felolvastatása után projektálta Hawkesbury, hogy tsak 8 nap múlva vegye azt a' Parlamentom vizsgálás alá; azért, úgy mond, mivel, ha mi kívánatos volna is az, hogy egy ily fontos dolog' megfontoltatása ne halasztodjon: tsak ugyan az igasság kívánja más felől, hogy a' Ministereknek is idő engedtesse az ő magok mentésekre kívántató irásoknak rendbeszedésire.

London, Majus' 20-dikán. A' félbelzakadott alkudozásokat illető irások, tegnap előtt a' Parlamentom eleibeterjesztődtek, és tegnap nyomtatásban közönségessé tétettek. Hetvenkét Aktákból állanak. Járúlnak még hét más darabok hozzájok: de a' mellyek nem az alkudozás' részei tulajdon képpen: hanem tsak valami olyan irások; a' mellyek által a' Brit. Ministérium a' Frantzia Országglószéknek Irlandia 's a' Levante eránt, a' békeesség alatt tett titkos lépéseit, egy szóval az ő

Nagy Britannia ellen ki mutatott ellenséges indulatját, kívánja napfényre hozni. Ilyen irás p. o. a' többek között a' mellyet Oberster Sebastiani, az ő Egyiptomi, Syriai, 's egész Levantei útjáról a' Frantzia Országglószékhez küldött; ilyenek Spiridon Foresti nevű Angl. Lovászmesternek két tudósításai, Hawkesburyhez, mellyekben ugyantsak a' Sebastiani' Corfouban való maga-alkalmaztatása adódik elő. Mind ezeknek az irásoknak egy Királyi Proklamátzió van cleikbe botsáttatva, a' mellyben azok az okok számláltatnak elő, a' mellyek az Országglószéket a' Fr. Respublika ellen való hadindításra határozták (de a' melly hosszasabb, hogy sem ma, a' M. Kurir Olvasóinak szolgálhatnánk véle). — Így végződik: „Ő Felsége telyefféggel nem lelkesittetik azon kívánság által, hogy magát egy idegen nemzetnek is az ő környülállásai-ba avassa; és annak semmi nyereségei 's nevekedése által meg nem indittodik: hanem egyedül tsak az az érzékenység, a' mellyel Koronájához és népe boldogságához viseltetni tartozik, az, a' mi arra a' buzgó kívánságra bírta ő Felségét, hogy egy Systemának további előmenetelét, a' melly, ha gát nem tétetik eleibe, az egész pallérozott világnak veszedelmes lehet, megakadályoztathassa.“

Magyar Ország.

Balaton Fűredről Pünköszt havának 26-ik napján. Wefzprim városán való áltel utazásomnak alkalmatosságával, tulajdon szemeimmel láttam azon romlást, a' mellyet ott az ezen hónap 7-ik napján, négy és öt óraker dél után történt felhő-szakadás okozott. Tudniillik azon város napnyugoti oldalán által folyó, nem folyó viz,

mert ezt a' nevet nem érdemli, hanem patak, a' körül belől fekvő hegyek közt történt felhőszakadásból származott özön viz miatt fel duzzadván, mindent a' mit elő-utól ért el rontott, a' házaknak oldalait kereftül furta, a' kéményeket le döntötte, a' kö épületeket is helyekből ki mozdította, a' házakat istállókat be töltötte, az azokban talált embereket, barmokat meg fojtotta, a' szegény lakosoknak vagyonaikat el rágadta, 's köldülő botra juttatta, egy szóval, annyi kárt okozott egy két óra alatt, hogy lok eztenedőig sem lehet ezokat vízszárazszerezni. Azok a' kik a' víz áradását jókor észre vették, házaikból ki futván, a' magasabb helyekre vonták magokat, azok pedig, a' kiket a' hirtelen jött ár-víz házaikba szoritott, abból a' héjazatokon húzattak ki fél-hóltan. Baromsok, ember pedig hétnél vagy nyolcznál több el nem veszett. Hanem a' víz által okozott kár igen nagy, és vízszárazszerezhetetlen. — Nemcsak Welfprimben, hanem több körül belől fekvő helységekben is sok pusztítást tett ez a' víz özön.

B u d a. — Itt a' vízi városban egy P r e c h l e r K a t a, vagy másként Kerzenkatel nevű, Luxemburgi születésű személy halálozott meg nem rég, a' ki az által tette magát halálának a' Budai és Bétsi újságokban való kihirdettetésére, erdemessé, hogy 132 eztenedőket ért el életben, és két férjének szolgált feleségül. Tsak utolsó 3 eztenedeje alatt nem járhatott ki erejének el fogyása miatt a' szobából: addig mind maga hordotta el az alamisnát jöltévőtől, a' kiktől öregségében tápláltatott.

T u d ó s í t á s.

Imitt amott az a' hír repdesett a' Dunán túl

fekvő Vármegyékben, hogy a' Bal. Füredi favanyú viznél volt intézetek, egészlen meg változtak volna; és itt sem Orvos Doktor, sem Seborvos, sem patika, sem vendéglők nem találatnának többé. Hogy ez a' hír minden fundamentom nélkül való legyen, arról a' Magy. Kurir egyik Írója, a' ki meg rongált egeszlégének vizfza szerzése végett jött ide, szemmel látó tanú, és az egész Magyar Publicumnak adja tudtára, hogy itt azon intézetek, a' mellyek eddig voltak, még most is megvannak, es meg lesznek ennekutánna is, és a' ki az ide való favanyú vízzel ezen a' nyáron is élni kíván, bizvaít ide jöhet, itt mindent fel talál, a' mi egeszlégének helyre állítására, és mulatságára szükséges lesz.

* * *

Tudósítás. — Selyem Kosoknak eladása.

Mostani időnek jártában, melyben a' közönséges igyekezet a' mesterségeknek, és tudományoknak nagyobb tökéletességre törekszik, a' birkák, 's gyapjukok javításának jelessege, mely minden gazdának, különösen pedig Nemes Magyar Hazánk Birtokosainak főbb hasznára válik, értékes, és vigyázó szemet érdemel; és noha több jószágoknak birtokosai sok elszendőknek folyása alatt ezen hasznos tzelnek elérésén munkálódtak, igyekezeteiket mindazonáltal egyedül a' tagadhatatlan hasznot hajtó selyem kosoknak ritkasága, és drágasága hátrálta; hogy tehát ezen akadályak el melyékeztessenek, kinek kinek minden ellenvetés nélkül tetzetős lézzen, ha közönséges haszonra nézve is a' selyem kosoknak száma izaporittatik, és eddig volt drága ára nevezetesen le szállítatik.

Ugyan ezen tekintetre nézve hírül adatik : hogy Nagyméltóságú Hertzeg Eszterházy Szarvkeő (Németül Hornstein) nevezetű, ezen Tekéntetes Nemes Sopron Vármegyében fekvő Uradalmában , mely Sopron városán felyül a' Bétsi útnak megyéjében két órányira feklzik ; nem külömben Ozorai Tekéntetes Tolna Vármegyében helyheztetett Uradalmában ezen folyó esztendőnek Szent Jakab havának első napjától fogva Mindszent havának végéig leg jobb szerü selyem kosok el fognak adatatni, és kinek kinek szabad lészzen azokból tettzése szerént a' kívántató szükséget magának ki vállalztani : valamint kiki maga számára, a mennyire szüksége lészzen, a' jelentést vagy Bétsben a' Hertzegi Háznak Tisztartójánál, a' vagy Kísmartonban alább jegyzett gazdaság igazgatójánál , akár pediglen Eő Hertzegsége Uradalombéli Tisztartójánál megteheti. Költ Kísmartonban Pünkösd havának 10-dikén 1803-ban.

Nagy Méltóságú Hertzeg Eszterházy Uradalmainak Gazdaság
Igazgatója által.

Előszöri Híradás.

Méltóságos Gróf Harrach János' Lajta vize mellett fekvő Brukki Uradalma tudtára adja a' Nemes Publikumnak, hogy N. Mosony Vármegyében Parendorf, és Neudorf nevü Jószágaiban kiváltképen szép 's valóságos Spanyol fajzású következendő számú, tudniillik : 30 három, 59 két, és 73 egy esztendős Kosok taláztatnak, és minden nap kótyavetye nélkül eladandók. A' kik ezen kosoknak vásárlásában részesek akarnak lenni, azoknak tessék a' nevezett két helységben lévő Major-házaiban magokat jelenteni.

P. D.